

Abstrakt

Východiska: Porucha pozornosti a hyperaktivity (ADHD) zvyšuje riziko zneužívání návykových látek. V rámci teorie sebemedikace ADHD si osoby s ADHD volí stimulační látky jako kompenzaci nepříjemných stavů, a především jako úlevu a potlačení symptomů ADHD jako je nadměrná hyperaktivita, nepozornost a emoční labilita.

Cíle: Cílem výzkumné části bylo popsat souvislosti užívání metamfetaminu v uživatelské kariéře osob s diagnostikovaným onemocněním ADHD se zaměřením na důvody užívání a přínosy metamfetaminu u této skupiny v rámci teorie sebemedikace užívání návykových látek směřované k prevenci a léčbě adiktologických poruch.

Metody: Výzkum byl tvořen kvalitativní formou pomocí polostrukturovaného rozhovoru. K analýze dat byla použita metoda otevřeného, axiálního kódování a zachycování vzorců. Celkový soubor tvořilo 6 osob, kteří byli vybráni na základě záměrného účelového výběru přes instituce, konkrétně z Kliniky adiktologie v Praze.

Výsledky: Z výsledků vyplývá, že metamfetamin byl převážně užíván z důvodů, které uživateli pomáhají k normální fungování, zvýšené produktivitě a soustředění, vyššímu sebevědomí a k potlačení negativních emocí. Byly zaznamenány kladné změny intenzity symptomů ADHD jak v čase, tak především po užití metamfetaminu. Změny k lepšímu po požití se projevily v oblastech koncentrace, soustředěnosti, pocitů neklidu a potřeby pohybu. Cílené užívání metamfetaminu v rámci sebemedikace ADHD se ukázalo v jednom případě, u dalších respondentů byly udány jiné sebemedikční tendence, a to v rámci zmírnění depresivních a úzkostných stavů, útlum negativních emocí a jako následek prožitého traumatu. Metamfetamin byl používán i jako zmírňující prostředek nadměrné hyperaktivity a neklidu.

Závěr: Poznatky z výzkumu mohou být nápomocné k identifikování dalších důvodů užívání metamfetaminu osobami s onemocněním ADHD, zároveň k lepšímu zacílení včasné diagnostiky ADHD a prevence případnému modelu sebemedikace metamfetaminem u této rizikové skupiny.

Klíčová slova: ADHD, metamfetamin, teorie sebemedikace